

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.
Előfizethető csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilvántartás vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábos petítor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközölhetők.
Bélyeg minden beíratásnál 20 kr.

Nyilvántartás garmond sor: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS!

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1891. év második felére.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Felkérjük egyszersmind lapunk t. előfizetőit, hogy hátralékaikat kiegyenlítsen és előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

KÉK LÁSZLÓ,
kiadó és tulajdonos.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

B.-Gyarmat, jul. 16.

Lapunk mult számában vármegegyék alispánjának kezdeményezése folytán megírtuk, hogy mennyire szükség volna arra, hogy vasuti állomásoknál gabnarak tárolásának emelkedjenek.

Igen alkalmasnak találjuk e tekintetben a „Magyar Pénzügy” legközelebbi számának cikkéből azon részeket közölni, melyek az ilyen raktárak inieziatíváját pénzügyintézetek joakarátába ajánlják.

A cikk eme részei a következők:

„Ezrekre megy — úgymond — azon termelők száma, kik a tavaszon, midőn a gabna ára egyszerre és váratlanul rohamos emelkedésnek indult, fájó s hajjal gondolnak vissza azon alacsony árakra, melyeket a szükség által kényszerítve, ősszel és a télen elfogadniok kellett.

Az a tudat, hogy a termelők nemhogy urai lennének a piaci áraknak, de arra egyáltalán kevés befolyást gyakorolhatnak s annak érte, hogy a kellő hitelszervezet nélkül ugyszólván ki vannak szolgáltatva a véletlen esélyeinek, sőt gyakran a spekuláció manővereinek, nem először s nem is utoljára nehezül nyomasztólag a gazdák kedélyére. A súlyos közgazdasági viszonyok mindinkább alárendelik a termelőt, a terménypiaczot uraló befolyásoknak, mert mindinkább állandósul azon kényszerűség, mely a gazdát termésének bármely áron való eladásába belekergeti, hogy kötelezettségeinek eleget tehessen s felszaporodott terheit legalább részben törleszthesse.

Nagyon elérkezett ennélfogva annak az ideje, hogy a termelőknek mód és alkalom nyujtassék arra, hogy magukat a terménypiacz fluktuációi alól lehetőleg emancipálják. Fontos kérdés ez minden mezőgazdasági államban és így nálunk is, mert termelő államokban a közjólét és a közvagyonosodás a termelők anyagi viszonyaiban leli támpontját.

Nem szükséges azonban ezuttal újabb módoza-

tokat teremteni, melyek segítségével a termelők azon helyzetbe hozhatók, hogy ne kénytelenitessenek terményeiket ugyszólván elpazarolni, mivel ennek lehetősége már meg van oldva a közraktárak által, melyek egyáltalán nem ismeretlen intézmények. Örvös ezéljük, működésük köztudomású, s így a közraktáraknak a közügy érdekeit szolgáló előnyeiről értekezni merőben felesleges volna.

Kérdést képez azonban, vajon a létező közraktárak megfelelnek-e minden termelő igényeinek, s egyáltalán fedezik-e a szükségletet?

E kérdésekre határozottan tagadólag kell felelnünk.

A létező, ugy a fővárosban, mint néhány vidéki gőczponton főnálló közraktárak többnyire nagyszabású intézmények, melyek szervezetők és berendezésőknél fogva csakis a nagybirtokosoknak, szóval a tömegtermelésnek tehetik és teszik meg azon szolgáltatásokat, melyekre hivatnak. Hasonlitanak a létező közraktárak a nagy bankokhoz, melyek apró váltók leszámításával nem vesződnek, melyek tehát csakis a nagy pénzemberek, nagyiparosok és nagy vagyonú birtokosok hiteligenyeit fedezik. A létező közraktárak szintén így szervezvők; a középbirtokos, nem is szólva a földművesről, csekélyebb mennyiségű termését e közraktárba nem helyezheti el, nem azért, mintha ki volna zárva ennek lehetősége, de mert egy-két waggon rakományának a fővárosi vagy más, de a birtokos lakhelyétől távolabb fekvő közraktárba beszállítása annyi gondot okoz, s aránylag oly sok mellékkeltséggel jár, hogy a birtokosra nézve célszerűbbnek mutatkozik termését inkább alacsony áron értékesíteni, mintsem a közraktárba beszállítás alkalmatlan és költséges módozatát igénybe venni.

Ennélfogva, miként azt a gyakorlati tapasztalatok eléggé igazolják, a létező s általában a nagytermelők igényeihez viszonyított közraktárak a közép- és kisbirtokosok igényeinek nem felelnek meg. Már pedig ezekre sokkal nagyobb súlytal nehezülnek a terménypiacz árszói. A nagybirtokos hitelképessége nemcsak általában, hanem fokozódó arányban nagyobb lévén, a gabonárák esése idején sokkal inkább áll e hitelképesség segélyére; míg a kisbirtokos, kivált ha csekély hitelképessége már ki van moritve, sokkal inkább utalva van arra, hogy adója, napi kiadásai fedezhetése s gazdálkodásának tovább folytatása végett, termését akkor is áruba boesássa, ha az árak nem tetszők, sőt ha némi veszteséggel kell is termésén tudnia.

De valamint módot nyujtanak a közgazdasági elvek és az ezekre alapított intézetek arra nézve,

hogy mindenki képes legyen hitelszükségletét hitelképességének arányában fedezni, valamint el van a módja találva annak, hogy ezen célból a nagy hiteligenyeket szolgáló bankok mellett, a kisebb hiteligenyek fedezésével foglalkozó pénzügyintézetek álljanak fenn, sőt olyanok is létesüljenek, melyek a szegény földműves 20—50 forintos váltóját leszámítolják: azonképen lehetséges a közraktárak nagyszabású intézményét is fejleszteni s lehetővé tenni, hogy ezen intézmény a közép- és kisbirtokosok érdekeinek is megfeleljen.

E tekintetben a vidéki pénzügyintézetek vannak szerintünk első sorban arra hivatva, hogy ezen nagyjelentőségű közgazdasági eszmének megvalósítását érdemeik koszorujába tűzzék.

A pénzügyintézeteknél elhelyezve lévő tőkék néhol annyira felszaporodnak, hogy az eddigi elhelyezési, illetve gyümölcsösztetési módok már elégtelenségek bizonyulván, sok pénzügyintézetre nézve elodázhatatlannul szükségessé válik az üzletkör alkalmas módon való kibővítése.

Ez tényleg így van és pedig főleg azon pénzügyintézeteknél mutatkozik leginkább a jelentkező hiteligenyek kielégítése által, többé már könnyen el sem helyezhető töke felszaporodása, melyek tulnyomólag mezőgazdasági termeléssel foglalkozó lakosság körében állanak fenn. A hitelt keresők ugyanis nem szaporodnak nagy arányokban, míg ellenben azok, kik nem hitelnyerés, hanem pénzük elhelyezése végett keresik fel a pénzügyintézeteket, napról-napra nővelik betéteiket.

Ilyen helyeken s ily körülmények közt lévő pénzügyintézetek hivatnak tehát arra, hogy midőn üzletkörük szükségessé vált kibővítését tervezik, első sorban nyilvános áruraktárak létesítésére gondoljanak, mint oly törekvésre, melylyel vidékük érdekeinek a legjobb szolgálatot tehetik.

E tárgybani nézetünk azonban nem oda irányul, hogy a vidéki pénzügyintézetek maguk, kizárólag saját veszélyükre vágjanak bele a nyilvános áruraktárak felállításának feladatába, mivel ezt több okból mi sem tartjuk egészen helyes üzleti felfogásnak. Ami nézetünk ez ügyben az, ami volt évek előtt is, hogy t. i. a pénzügyintézetek két dologgal járuljanak az áruraktárak felállításához: inieziatívával és pénzzel. Ők kezdeményeznek az áruraktárt létesítő vállalat megalkítását és szervezését s ők adják a vállalatnak a szükséges tőkét; utóbbit oly mérvben, mint azt tőkeállományuk, saját üzletkörük hátránya nélkül megengedi s oly módozatok mellett, hogy míg a pénzügyintézet a vállalat hasznában, a kellő biztosíték

TÁRCZA.

Nógrád két nagy embere.

(Csekély adalékul az egyik jellemzéséhez.)

Nógrád két nagy embere! — Csak kettő? — kérde talán a szives olvasó. Ne tessék meghökkenni. Volt több is, — és lehet több is. De ez alkalommal csak e kettőről lesz szó, tudniillik a minap elhunyt Haynald Lajos bibornok érsekről és Katona Istvánról. Amazt személyesen, vagy hírből, nevéről sokan ismerték; emert sokan hírből is alig. Pedig, hogy megebeljei oly kevesen ismerik, nem ő volt az oka, de az ok megjelölése megrovással járna, tehát hagyjuk el. Különben róla ez úttal csak annyiban szólnunk, a mennyiben a boldogult Haynald bibornok nemcsak jelleme egyik vonásához, az Adat-tárt iszámom gyarapítani.

Katona István nógrádmegyei Ipoly-Bolykon született 1732-ben jámbor palócz szülektől. 1750-ben beöltözött a jesuiták azon társaságába, mely kitűnő férfiakat nevelt a hazának és tudományos irodalmát a múlt században hazánkban maga e társaság tartotta fenn egészen a szertzet feloszlataáig, sőt azostól is. És Magyarország történelmének legnagyobb és legjelesebb művelőjait az a

szerzetes-rend szolgáltatta. Ott vannak közülök Turóczy László, Szörényi, Kazy, Szegedy, Kéry, Wagner, Molnár János, Pálma, Pray György stb. és Katona István, e titánja a hazai történet-tudománynak, ki előbb a nagyszombati, majd budai, végre pesti kir. egyetemen a magyar történelem tanára volt; a rend feloszlataása után pedig utoljára kalocsai kanonok és bodrog-monostori apát, meghalt 1811-ben Kalocsán és ott temettetett.

Ez volt az említendő egyik nógrádi nagy ember, ki Magyarország történelmi nagy, alapvető, 44 kötetből álló munkájával együtt több mint 60 kötetnyi kiadott művével öröklétette meg nevét a magyar tudományos irodalomban, annyira, hogy elni fog míg magának a magyar történelemnek beese fenn marad.

Hát ez volt az a nógrádi egyik nagy ember, kinek arcképe egykor (mintegy 20 év előtt) a M. Nemzeti Múzeumban sem volt található.

Most szöljünk arról, mint kerül össze Haynald neve a Katona Istvánéval?

A LXX. évtized (= 1870-ik év tizedek) elején Pulszky Ferencz múzeumi igazgató szombati esztendőnek (melyekre rendszeres meghívott valem) egyikén szerencsén volt a néhai bibornok kalocsai érsekkel szemközt foglalhatni helyet.

Társalgás közben megemlítettem, hogy közös földünknek Katona István arcképe nincs meg a múze-

umi képtárban; s minthogy az tudom szerint Kalocsán, hol mint odaváló kanonok halt meg, megvan: kértém az Érseket: festetné le, vagy engedné át a Múzeum számára.

Az Érsek a kérelem lényegét — úgy látszik — elfeledte. Elmult vagy 7—8 hónap, a mikor találkoztam vele a Hatvani-utczában. Megállit és kérdi: „mit is kértém én tőle a multkor?” Katona arcképet a múzeum számára! — mondam. — Ezt az Érsek ott az utczán bejegyezte tárczájába.

Ismét elmult több idő, legalább tíz hónap. Már én magam is elfeledtem az egész arckép-históriát, midőn egyszer csak szembe jő velem az Érsek az Urak-utczájában (most már elég magyartalanul a korona-herczeg utczában) és megállit:

„Na, kérdé, látta már Katona István arcképet a Nemzeti Múzeumban? Ott van?”

„Nem láttam, — válaszolék — de megírtam és nagyon köszönöm én is Eminentiádnak földünk iránti szives kegyességét.”

Ugy hiszem, nem kell jeleznem, hogy e nagy embernek életéből feltüntetett ezen parányi esethen a jellemzettségnek súlya nem az arckép megszerzésére esik, valaminthogy nagyságának emelvényéhez is az életét csak porzsemek a többi ismert monumentális tényekéhez képest; de gyöngyből való porzsemek!

Nagy Isten.

mellett nyújtott tőke arányában parteczipál, másfelől a netáni veszteségek ne háruljanak nagyobb mérvben a főleg hitelezőként szereplő pénzintézetre.

Videki pénzintézetek vezetése mellett eddig tudtunkkal, a következő városokban alakultak közraktárak: Brassóban, Debreczenben, Nagyváradon, Nyíregyházán, Kolozsvárott, Sziszekén és legutóbb Beregszászban.

Az eszme részletes fejtegetéséhez a módzatok megvitatásába ezúttal nem bocsátkozva, midőn rámutattunk a vidéki nyilvános áruaktárak létesítésének leggyorsabb módjára s a pénzintézetek e tekintetbeni ép oly nemese mint hasznos feladatára, fenntartjuk magunknak, hogy később a kisebbszéri vidéki áruaktárak működésének iránya és módzataira nézve is elmondhassuk nézeteinket, szívesen tért engedve az e tárgyban hozzánk beérkező közleményeknek is.

Felhívás Nógrádvármegye gazda-közönségéhez!

A pest-pilis-solt-kiskun vármegyei gazdasági egyesület a vármegye támogatásával s Vác város közönsége közreműködésével f. évi szeptember hó 19., 20., 21. és 22-ik napjain Vácra, a lövőház összes helyiségeiben vidéki jellegű gazdasági kiállítást rendez, melyben való részvételre Nógrádvármegye gazdaközönségét is meghívta.

Tekintettel a megtartandó kiállításnak alább közölt programja szerint várható sokoldalúságára, érdekességére s a mi fő, gyakorlati hasznára, tekintettel véte továbbá, hogy Pestvármegyével közösen osztottunk a phylloxera pusztításai által előidézt bajban s ennek elhárítására czélzó küzdelemben, s hogy aránylag magas niveau álló gazdaságainknak, az azokból nyert productumoknak megismertetésére a legjobb alkalom nyílik meg előttünk, a legmelegebben ajánljuk gazdaközönségünknek a váci kiállításban való részvételt.

De különösen felkérjük erre gazdasági egyesületünk tagjait, mert egyesületünk munkaköréhez számítván a rendezendő kiállítás által felöltelt anyagot, a közgazdaság emelésére irányuló czélját is óhajtja elérni, egyrészt tagjainak a gazdálkodás különböző ágaiban elért sikereit bemutatásával, másrészt azzal, hogy a kiállítások megtekintésére buzdítván, az esetleges új és tökéletesült eljárások, eszközök megismerését s használatba vételét előmozdítja.

Mihezartás czéljából midőn a kiállítást rendezendő pestvármegyei gazdasági egyesület felhívásának kivonatát közzétesszük, egyuttal tudatjuk az érdeklődőkkel, miszerint bejelentési lapok akár egyesületünk titkári hivatalában, akár pedig a pest-pilis-solt-kiskun vármegyei gazd. egyesületnél (Budapest, vármegyei ház) kaphatók.

A következőkben soroljuk fel, mik képezik általában a kiállítás főbb tárgyait.

I. Csoport.

Szőlő-kiállítás.

E csoport czélja: A szőlőtermelés fejlesztése, a bemutatott bor- és csemege-szőlőfajok elnevezéseinek szabatos megállapítása, a filloxera ellen hathatósaknak bizonyult védekezések ismertetése, a homokterületek be-szőlősítésének és szőlők megújításának kíváncsatos elősegítése és gyorsítása, a szőlő értékesítésének előmozdítása kivitelű piacok szerzése által.

Elfogadtatnak: a) homok és hegyvidéki bor- és csemege, nemkülönbön amerikai alanyba nemesített szőlőtermények fűrtökben vagy cserepekben; b) nehezen gyökerező amerikai szőlőfajok gyökereztetésének módjai természetben esetleg mintákban; c) a különböző szőlőfajtái eljárások módjai amerikai szőlőalanyokba nemesített európai fajú szőlő-oltványok, fas és zöldnemesítéssel készült példányai természetben és mintában; d) különféle szőlőmivelési módok természetben és minták vagy rajzokban; e) különféle szőlőtárgyak és ezek alkalmazása; f) új szőlők berendezése és régiék átalakítása; különös tekintettel a filloxera ellenes védekezési eljárásokra; g) európai és amerikai szőlőfajok kiállítása természetben, esetleg cserepekben vagy rajzokban; h) a szőlő csomagolása és szállításának módjai; i) a szőlő betegségek és védekezési eljárások ismertetése; j) tervezetek és javaslatok a régi szőlőknek felújítására és homokterületek beszőlősítésének gyorsabb keresztül vitelére; k) a szőlőmiveléshez, a különféle szőlőbetegségek s a filloxera elleni védekezéshez szükséges s gyakorlatinak bizonyult anyagok, eszközök s gépek.

Minden egyes szőlőfajból jól csomagolva 2—3 kilóra való küldendő be; minden egyes faj elnevezési jegyzékkel jelölendő meg s a többiből papír réteggel elkülönítendő.

II. Csoport.

Bor-kiállítás.

E kiállítás czélja: közrehatni a vidék bortermelésének fejlesztésére az egyes borfajok összehasonlítása, a legjobb fajok kiválasztása, az amerikai alanyba nemesített európai, valamint a direkttermő amerikai szőlőfajok termesztése, a hegyvidéki és homoki szőlőkből származó bortermelés, s a bortermékek értékesítése kereskedelmi forgalom előmozdítása által.

Elfogadtatnak: a) közönséges asztali, b) könnyebb minőségű, c) pecsenye, d) aszu, e) eszencia borok. Nagyban kíváncsatos a hazai fajokon kívül az amerikai alanyba nemesített európai, valamint a direkttermő amerikai szőlőfajokból származó bortermékek kiállítása.

Minden kiállító tartozik beküldeni minden kiállítási szándékolt fajtából 3 tele palackot, jól dugaszolva s

felirattal ellátva; ezen kívül minden fajtához 3 üres palackot czimkével és kupakkal felszerelve.

Kiállíthatók továbbá e csoportban a szőlőtermeléshez szükséges s a borkészítéshez gyakorlatiakká ismert eszközök, eszközök és gépek.

III. Csoport.

Szesztermékek.

E kiállítás czélja: a bemutatott termékek összehasonlítása által megállapítani azt, hogy mely bor és gyümölcsfajok legalkalmasabbak a feldolgozásra, s előmozdítani a mezőgazdasági szesz-gyárak felállítását.

Az egyes szeszfajok kiállítására nézve lehetőleg a következők tartandók szem előtt: a „Konyak” 0,5 literes fehér üvegekben, a „Pezsgők” azon üvegekben, melyekben kereskedelmi forgalomban vannak; a „Boroczet-felek” literes zöld üvegekben állítandók ki. A konyakot tartalmazó üvegek czimlapjain feltüntetendő a termelő neve, azon bortípus, amelyből a konyak készült, a termelési hely és a lepárolás évszáma. A pezsgőknel az előállító nevén kívül a gyártmány közneveztetésének és a gyártás idejének kell helyet foglalnia. A boroczet-feleknel a czimlapnak tartalmaznia kell az előállító nevét, a bortípus, amelyből készült és a gyártás évszámát. A pálinkafeleknel az előállító nevén kívül a pálinka elnevezése, p. o. barack, szilva stb. feltüntetendő s még a lepárolás évszáma is feljegyzendő. Az üvegek czimkupakkal vagy pecsétlél láttandók el. Minden egyes fajból 2 tele palack, s minden fajhoz czimkével s kupakkal ellátott 2 üres palack küldendő be.

IV. Csoport.

Gyümölcs-kiállítás.

A kiállítás czélja: okszérűleg közrehatni a gyümölcs-termelés általánosítására egyfelől a különböző éghajlatok, fekvés és talaj szerint legjobbaknak bizonyult fajokra való támutatás, másfelől a termelési helyeknek a fogyasztó közönség előtt való felderítése, illetve ez utón a termé-nyek kelendőségének előmozdítása által.

Minden egyes gyümölcsfajból 5—10 drb. jól csomagolva, a kisebbekből egy tányérra való küldendő be s minden egyes darab gyümölcs papírba göngyölve, fajonkint elkülönítve, elnevezési jegyekkel láttandó el.

Elfogadtatnak: mindenféle friss, aszalt, cukrozott vagy egyébként feldolgozott gyümölcs, gyümölcsbor, csemetek, törpefák stb. Továbbá: fűszerek és gyümölcs-teretek tervezetei s ezek berendezését feltűntető térképek. Kiállíthatók e csoportban a gyümölcs-tervezeti eszközök és gépek.

V. Csoport.

Konyhakészítési cikkek.

Kiállításunknak czélja bemutatni a különböző konyhakészítési terményeket s ezek magvait. A kiállítás tárgyat képezik tehát mindazon cikkek, melyek a konyhakészítéshoz keretbe esnek; ilyenek: zöldség, főzelék (bab borsó, lenese stb.) fűszernövények s ezek magvai s különféle termelési adatok.

Megnevezendő a termelési hely s az évenként eladható mennyiség.

VI. Csoport.

Gabonane-művek.

Ezen kiállítás czélja a különböző vidékeken termelt gabonane-műveket esetleg feldolgozott alakban bemutatni. Ezen terményekből 5 liter küldendő be.

A kiállítás kis zsákokban történik, melyet a kiállító költségére a rendező bizottság szerez be. Egy kis zsák ára legfeljebb 15 kr. leendő.

Bejelentés alkalmával közlendő a kiállító neve, lak-helye, a talaj minősége, a termés fajtája és az évenkénti eladható mennyiség. Kiállítható tehát: buza, rozs, zab, árpa, teugeri (szemesen zsákokban, csövesen kosárban vagy fűzerben), köles stb. örlemények, kása stb., kalászcsoportok, arató koszorók stb. Termelési kimutatás, trágyázási kísérletek eredménye stb.

VII. Csoport.

Takarmányok s takarmánymagvak.

E csoport czélja a különböző vidékeken termelt szal-as, gyök, gumós takarmányokat s esetleg egyes takarmány készítése módokat, ugyszintén takarmány magvakat bemutatni. A szal-as takarmányfelek ügyesen metszett 20—30 cm. kockákban 2—2 palczával lekötve mutatandók be, gyök és gumós takarmányok tartány nélkül vagy kosárban, a takarmánymagvak pedig a gabonane-művekhez hasonlóan kis zsákokban mutatandók be.

Kiállítható: természetes, mesterséges szénak, luczerna, vörshere, baltacsim, búkkönyfelek, préselt, szárított, vermelt takarmányfelek, tök, répa, burgonya stb. s ezek magvai. Termelési kimutatás, trágyázási kísérletek eredménye stb.

Megnevezendő a termelési hely, a takarmányfajta s az évenként eladható mennyiség.

VIII. Csoport.

Kereskedelmi növények.

A kiállítás és bejelentés módja hasonló a VI-ik csoport alatt leírtakhoz.

Kiállítható: repeze, gomborka, napraforgó, kender, len stb. s az ezekből előállított gazdasági czelokra szolgáló gyártmányok.

IX. Csoport.

Méhészeti cikkek.

Kiállításunknak czélja bemutatni ezen hasznos gazdasági mellék termelési ág vívmányait.

Kiállíthatók: kaptárak, méhészeti eszközök, csurgatott és lépés méz stb.

X. Csoport.

Gazdasági gépek és eszközök.

Kiállításunknak czélja bemutatni a gyakorlatiakká bizonyult gazdasági, kertészeti és szőlőszeti eszközöket és gépeket s ezek használati módját, különösen azokat, melyek a kisgazdák is fontossággal bírnak.

E kiállításra bármely gépgyáros bemutathatja gyártmányait.

A kiállításnak az eladás megkönnyítése czéljából le kell jelenteni az eszköz vagy gép árát.

XI. Csoport.

Ló, szarvasmarha és sertésdíjazás.

A kiállításal kapcsolatosan ló, szarvasmarha és sertésdíjazás is tartatik.

Ezen díjazásra csak pestvármegyei tenyésztők tulajdonat képező állatok fogadtatnak el. A díjazásra vonatkozólag a tulajdonosok annak idején minden közönsé-
ben hirdetmény által fognak értesíteni.

A szarvasmarha-díjazáson: bikák 4 éves korig, tehén-
benek borjuval vagy anélkül s úszók mutatandók be. A díjazás bika és kanuárral is egybe lesz kötve s ezért a tenyésztők s községek figyelme erre különösen felhívatik.

A sertés-kiállítás: tenyésztő és hizott sertések mutatandók be. A rendező bizottság gondoskodni fog, hogy importőrök gyorsfejlődő sertéseket is állítsanak ki.

A díjazás maga és sorrendje annak idején minden közönsé-
ben közzétér lesz téve. Bejelentéseket azonban előre is elfogad a vármegyei gazd. egyesület titkári hivatala Budapesten.

A kiállítás alkalmával általános érdekű felolvasások tartatnak s kirándulások is terveztetnek.

Kelt B.-Gyarmaton, 1891. évi július hó 16-ikán.

Fáy Árpád a. k.,
közgazdasági előadó.

A vasárnapi munkaszünet ma, július 19-én veszi kezdetét. A kereskedők és iparosok ünnepélyeket rendeznek e napon mindenfelé. (A b.-gyarmatiak is kirándulnak a szőlő-füldőbe.)

Az 1891. évi XIII. t.-cz. a vasárnapi munkaszünetek behozatalával ismét egy lépéssel beljebb hatolt a kultur-
álamok sorába.

Cdvozöljünk a mai szent napon e törvényt, élveztek jótékony kihatását kereskedőink és iparosaink megelegedve és boldogan!

De hát nincs törvény kivétel nélkül. —

Az alábbiakban felsoroljuk azon ipar-nemekre vonatkozó kivételeket, melyeknek folytonos üzemben tartását a közönség igényei megkövetelik.

1. A borbély- és fodrász-iparnál nyitott üzleti helyiségekben csak déli 12 óráig; azontul csak magánlakásokban, színházakban vagy hasonló nyilvános előadások alkalmából házhöz hiva;

2. a fürdő-üzleteknél;

3. a cukrász, sütemény és mézeskalácsos iparnál; 4. mészárosok, bentesek és a kolbászkészítők ipar-nál az előállítás és elárúsítás legfeljebb d. e. 11 óráig;

5. a vadkereskedők ipar-nál az elárúsítás 11 óráig;

6. a kófká üzlete, amennyiben az árak ördölő és mulató helyeken, vagy a városban, illetve községen kívül sátrak alatt, vagy valamilyen szokásos módon asztalokon, vagy a földön kirakva árusítottak;

7. a pékiparnál a készítés, illetve gyártás déli 12 óráig, az elárúsítás azontul is;

8. a szódavíz gyártása és elárúsítása;

9. szállodák vendéglők, sör, bor- és kávéházak;

10. tej, gyümölcs- és kenyérelárúsítás;

11. természetes virágok elárúsítása;

12. a nyomda-iparnál a halasztást nem tűrő állami és hatósági nyomtatványok, színlapok, másorok, grásje-lentések kiállítására és úgy ezeknek, valamint a hírlapok-nak szétbördására okvetlenül szükséges munka;

13. a gépiparnál a sürgős és halaszthatlan javítási munkák legfeljebb délelőtti 10 óráig;

14. a kisiparosnál sürgősen rendelt javítási munkák bevégeztésére szükséges ipari munka d. e. 10 óráig; laká-soknak sürgős átalakításánál szükséges munkák a hatósá-gilag szabályozott költörködési időszakot megelőző és kö-vető egy-egy hétben;

15. a fűszer, bor, thea, csemege- és lisztkereskedé-seknél, valamint a szatócások üzleténél d. e. 11 óráig;

16. minden egyéb kereskedelmi, illetve elárúsító üzletnél, ugyszintén a szolgálat-körvetítő üzleteknél leg-feljebb d. e. 10 óráig;

17. kereskedelmi, ipari- és gyári alkalmazottak iro-dai munkája d. e. 10 óráig;

18. ha valamely üzlet állati egyedárúság tárgyát képező cikkek elárúsítására fel van jogosítva, emellett más cikkek vételével vagy elárúsításával is foglalkozik, vagy amely ugyanazon üzlethelyiségre más ipart is g akor, az ezen utóbbi üzletkörre nézve úgy az 1891. évi XIII. t.-cziknek, mint a jelen rendeletnek hatálya alatt áll;

16. életmi szerek előállítás és szállítása már a szünnapokra következő napon éjeli 1 órakor megkezdhető;

20. a törvényes munkaszüneti napra eső országos vásárokon az elárúsítás a rendelettel korlátozva nincsen és ezen a napon az országosvásár helyén létező kereske-dői és ipari elárúsítás is korlátlanul gyakorolható. A tör-vényes munkaszüneti napra eső hetivásáron az elárúsítás csak d. e. 10 óráig tarthat, önkényi ártetik, hogy ezzel az egyes országos vásárok tekintetében fennálló törvények és szabályrendeletek nem érintetnek és hogy jelenen az 1898. évi LIII. t.-cz. 19. §-a szem előtt lesz tartandó.

Pályázat árvaházi alapítványi helyre. A „Nógrádvármegyei tanítástestület” első alapítványi helyre a magyarországi tanítók budapesti árvaházában befizendő levén, erre ezennel pályázatot hirdet a következő felté-telek mellett:

1. A pályázásban csak az azon tanítók gyermekei vehetnek részt, a kiknek szülei halálukig a testület tag-jai voltak s tagdíjokat rendszeresen befizettek. Előnyben részesülnek a teljesen árvák.

2. A felleveendő árvák egészségének, ép testalka-

túnak, beöltötnak, tanköteles koruknak és vagyontalanoknak kell lennie.

3. Az árvaházba küldendő árva kifogástalan magaviselet és szorgalom mellett az árvaház összes jövedelmeyeit tanköteles kora befejezéséig, esetleg tovább is elvezetheti; köteles azonban minden tanév végen iskolai bizonyítványát a tantestület elnökének a közgyűlés elé terjesztés végett beküldeni.

4. A felvett árva szükséges ruházatáról és B.-Pestre utazása költségéről az érdekelt felek tartoznak gondoskodni.

5. A keresztlevelel, iskolai, orvosi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérvények alulírott elnökséghez f. évi augusztus hó 10-ig küldendők.

Kelt B.-Gyarmaton, a központi választmány 1891. július 3-án tartott üléséből.

Zelenka János,
testületi elnök.

Kereskedelmünk s iparunk a keleten. A budapesti kereskedelmi muzeum színei képviselősegének utazója Philippopel, Burgas, Jamboli és Tatar-Bazardrik bulgár városokat, az ottani kereskedelmi viszonyok tanulmányozása céljából beutazván, az általa ezen utazásról tett jelentésben felemlíti azon akadályokat is, melyek a piacokon árucikkeink kelendőségének útjában állanak.

Igy pl. jelentékeny nehézséget okoz az üzleti összeköttetések létesítésével, hogy kiviteli cégeink árjegyzőinket bulgár vagy legalább francia nyelven nem adják ki. A magyar és német nyelv ismeretének hiánya miatt az ily nyelven kiadott árjegyzékek csekély gyakorlati eredményre vezetnek.

Különös nehézséget okoz továbbá az áruminták teljes hiánya.

Jelentékenyebb megrendelések Bulgáriában csaknem kivétel nélkül áruminták alapján történnek. Ezt a vevők a külföldi cégek utazóinak eljárása következtében már annyira megszokták, hogy p. o. német cégek hiánya és közúti vasutakat, fa és vasbutorokat, angol cégek pedig mezőgazdasági gépeket, malom és egyéb gyári berendezéseket miniatűr minták mellett ajánlanak megrendelésre. Ez okból cégeinknek szintén ajánlatos volna, hogy a vevőket a kínált áru minősége felől minták bemutatásuk által előzetesen tájékozzák.

Nem kevésbé hátrányos, hogy kiviteli cégeink az árakat nem frankokban tüntetik ki.

A vevő közönség ugyanis nem hajlandó magát az aranyvaluta ingadozásainak kitenni, s ezért más, mint a frank-érték elfogadásától idegenkedik.

Végül a vevőközönség számítását megnehezíti, hogy kiviteli cégeink az árakat Budapestről és nem Sofiáról vagy Zaribrodáról számítják, miután a bazai kiviteli piacokról a határig fizetendő viteldíj tételekről a vevő közönség nincsen tájékozva.

Az egyes árucikkeket illetőleg az említett utazó jelentéséből kiemelendő, hogy Philippopel vassal, gyarmat-árukkal, fűszerrel, festékárúkkal, üveg és kézműárúkkal, apróárukkal élénk kereskedést űz. A philippopeli piacon verőre találunk az európai czikkék a színre, minőségre vagy formára való különös tekintet nélkül. Czikkéink közül leginkább mezőgazdasági gépek, vasárúk, kályhák és tűzhelyek, szesz, olesó ablaküveg és üvegárúk, márvirágok, lámpák, kész férfi, női és gyermekruhák, olesó bőröndös és szíjgyártóárúk, fegyverek, kocsik, fa és vasbutorok, papiros, férfi és női kalapok, optikai árúk stb. kereszteknek.

Burgas mint gabna és bogyógyűjtő és kiviteli hely bír fontossággal. Ezen piact a Tirnova-Semenlie vasúti vonal megnyitása óta az európai gyárak utazói sűrűn látogatják.

Jamboli kereskedelme legnagyobb részét vas, fém, üvegárúkra és közönséges apróárukra szorítkozik. Fabutorokkal kedvező üzletre volna kilátás, ha azokból állandó raktár tartatnék.

Tatar-Bazardrikban csupán kis üzletek vannak, melyek leginkább philippopeli kereskedőkkel és bizományosokkal állanak összeköttetésben.

Ezekről az érdeklődők azzal értesíttetnek, hogy a szóban levő piacok üzleti viszonyai iránt érdeklődőknek a kereskedelmi muzeum igazgatósága szívesen szolgál közlelőbbi felvilágosítással.

Hírek és különfélek.

Gr. Zichy Ferencz kitüntetése. A közoktatásügyi miniszter Gr. Zichy Ferencz v. b. tanácsos, főtanácsmesternek, mint a gr. Zichy család szeniorának, azon alkalmából, hogy a budavári plebánia-templom Zichy kapujának stíluszerű kelyeállítására felajánlott 10 000 forintnak utolsó 4000 frtos részletét kifizette, elismerésként és köszönetet nyilvánította.

Eljegyzés. Büchler Regina kisasszonyt, aki lapunkba is több kedves elbeszélést írt, legközelebb eljegyzte Stern József győri lakos. Minden jót kívánunk frigyükhöz!

Esküvő. Dr. Geréb József, a losonezi állami főgymnásium rendes tanára s a „L. és V.” munkatársa, ma jul. 19-én vezeti ottárhoz Szabadkan Tauszig Gizella kisasszonyt.

A közigazgatás államosítása. törvényjavaslat általános vitájának befejezte után, vármegyénk országgyűlési képviselői közül a törvényjavaslat elfogadása mellett szavaztak: br. Andreánszky Gábor, Bölönyi Ödön, Sréter Alfréd és Szakall Ferencz, ellene: Beniczky Árpád és gr. Gyürky Ábrahám, aki egyszersmind külön határozati javaslatot is tett a fontos ügyben.

A Nógrádmegyei Múzeumtársulat. E köznevelődési fontos intézmény alapszabályai remélhetőleg rövid idő alatt leérkeznek és működését azonnal nyomban megkezdheti, mert alkotója Nagy Iván úr, a közgyűlés felkérése folytán, megyei derék iparosokkal elkészítette

már a szükséges szakszertű tár-szertűket is és azokat felállította az intézet helyiségekben.

Az ipolyság-b-gyarmati vasút műszaki bejárása valészínűleg már e hó 25-én fog végbemenni. Biztos forrástól értesülünk, hogy magához a vasút átadásához és ünnepélyes megnyitásához Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter úr önmagáért is fog jönni. Ránk nevére ez oly örömdetes hír, mely vármegyénk és a szék-város minden lakóját a legkellemesebben érinti. A megnyitás a műszaki bejárás után rövid idő alatt, augusztus első napjaiban fog megtörténni.

A „nemzeti intézet” közgyűlést jul. hó 25-én tartja meg B.-Gyarmaton a vármegyeház kisebb termében.

Anna-bál. A széli sósár-fürdőben július 26-án tartatik meg az évenként szokásos Anna-bál, mely iránt nagy az érdeklődés ugy B.-Gyarmaton, mint a vidéken s így remélhető, hogy ezen egyetlen közel fekvő kedves fürdőhelyünk eme mulatsága minden tekintetben sikerült lesz. Összintén kívánjuk, hogy ugy legyen, mert a fürdő derék bérliére mindent elkövet, hogy vendégei igényeit kielégíthesse, minek folytán méltán megérdemli a közönség partfogását.

A selypi czukorgyár részvénytársaság és a selypi birtok tisztikara ma 19-én a czukorgyár melletti kis erdőben zártkörű nyári mulatságot rendez.

A „Magyarországi központi Fröbel-nőgyelet” gyermekkertész- és képző-intézetében az 1891/2. tanévben az előadások folyó év szeptember első napjaiban veszik kezdetüket, miért is mindazok, kik magukat gyermekkertésznek kiképezni s ekkép tiszteletre méltó állásra szert tenni óhajtanak, felhívattak, hogy folyamodványukat f. é. augusztus hó 30-áig az egyet iskolaügyi bizottságának elnökénél, Rosenzweig-Saphir Sarolta úrnőnél (lakik Margitsziget, nagy szálloda 237. sz.) vagy pedig Péterfy Sándor úrnál, az intézet igazgatójánál (lakik: VII., Damjanich-utca 3. sz.) nyújtsák be. A felvétel feltételei: 1. betöltött 15-ik korú; 2. egészséges testalkat; 3. felelősen előélet; 4. gyermekek iránti szeretet; 5. a magyar nyelv bírása szóban és írásban; 6. tartoznak négy elemi és két polgári iskolai osztály esetleg hat elemi osztály bevégezését tanúsító bizonyítvány és keresztleve, illetőleg születési level bemutatása mellett, felvételi vizsgának is alávetni magukat. A gyermekkertész- és képző-tanfolyam két évig tart. A növendékek kivétel nélkül díjtalan tanításban részesíttetnek és a taneszközökkel is az egyet költségén láttatnak el, öltözk., ruházat és lakásról maguk gondoskodnak.

Ij gőzmalom a vidéken. Keszegen Huszár Béla két köre járó gőzmalom építtetett, mely a múlt héten teljesen fel lett szerelve. A gőzmalom már üzembe vétetett s folyton van őrlni valója.

Figyelemztetés! Olvasóink bizonyára tudják, hogy új okmánybélyeg (stempli) jó forgalomba f. évi augusztus hó végével és ekkor a jelenleg forgalomban levő mindennemű okmánybélyegek elvesztik érvényüket, mert szeptember elsején csak új stempli fogadnak el. Aki tehát ez időponttól esetleg régi stemplit fog még tovább használni, meglepetést kelt és bírságot fizet, a mire különösen figyelemztetünk mindenkit. A régi bélyegeket szeptember havá folyamán minden adóhivatalt újjal cserélt ki. Szeptember után a régi stempli már nem cserélhető be és így értékét veszti, a mit szintén jó lesz tudomásul venni.

A „Losonez és Vidéke” július 12-iki száma avatott kézzel írt jóakarató vezércikkkel foglalkozik a vármegyei transzennális vasút ügyével, melyre alkalminlag mi is visszatérünk.

A vasárnapi munkaszünet életbe léptét megünneplendő, kereskedők és iparosaink nagy része e hó 19-én a széli fürdőbe — vidékünk ezen egyedüli számbavethető üdülési helyére — rándul. Ezen kirándulás sikerét biztosítandó, aláírási ívet köröztek, melyet szép számmal jegyeztek alá s így a széli sósárfürdő ma egy szép ünnepély színhelye leend. Olesó kocsikról (egy személy oda és vissza 40 kr.) gondoskodva van. Indulás déli 12 órakor a Schmidl-féle sörházból. Társaság fel liter óborral személyenként 80 kr., kezdete fél kettőkor.

A Józsv-utca. A törvényhatóság által kiküldött azon bizottság, mely a b.-gyarmati árvízkarosultak kitélepítésével lön megbízva, alispán úr elnöklése alatt jul. 14-én ülést tartott, melyben a főszámvevő által megvizsgált számadások terjesztettek elő. Ezek szerint 3429 frt 80 krba került a volt malom-utczabeli 41 házbirtokos kitélepítése, mely összegből 1000 frtot a Józsv-egylet, 600 frtot a vármegye adományozott, a többi pedig gyűjtés eredménye. A bizottság a vármegyei pénztárnok, valamint a városi előjáróságnak a felmentvény megadását véleményezte. Kövy Tivadar ügyvéd úrnak pedig, ki az új telep igen bonyolult tulajdonjog átiratási munkálatait volt szíves végezni, jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a bizottság. Ülés után a helyszínre a Józsv-utczába ment ki a bizottság, hogy személyesen is meggyőződjék a nagyobbára már befejezett építkezésekről. 31 új ház emelkedett itt egymással szemben két sorban s ez egyforma beosztású, szép zsinolvas házikók igen jó hatást gyakorolnak a szemlélőre. 10 ház telke még üres, de az anyagok oda-bordása mutatja, hogy azok is őszig beépíttetnek. Az egyes lakások szemlézése alkalmával a mezei munkától hommaradt öreg anyókák halálkodtak az alispán úr és a bizottság tagjának. Gyermekeknépet is láttunk mindenütt bőven. Az udvarok és kertek szépen beültetve, befaltak, több háznál rendes kút is van. Az utcát pedig három lámpa világítja meg esténként.

Csernyus Emma szül. gróf de la Motte Isabella. Közelebb, élete 79-ik évében meghalt. Az általi lelki nő, kit csak szerető és tisztelő tudott mindenképp ki bismegő éltve volt Csernyus Emánuelnek, f. Haynau által kivégeztet 19-iki mártynak, ki ott alussza álmát a kerepesi temetőben üzenket társával együtt. Egy időben az volt az általános hit, hogy Haynau tévedésből vette halálra Csernyus Lajos helyett. De ez nem való. Csernyus mint magyarországi pénzügyi hivatalnok egy szabad csapatot vezetett, kiválóan hivatásos kőkoból, ez volt bűne. A világiat fegyverrellet után bujdosott egy ideig s aztán bíva sógorának gróf de la Motte-nak pártot

gásában (a ki a helytartótanácsnál volt cónalárnak) elindult Pestre, hogy a haditörvényszékkel jelentkezze. Utközben Váca alatt fogták el a zsoldosok, s Haynau-nál nem használt barátságát és rokonainak könyörgése. A csatát által kiadott gyás-lap következő: Csernyus Andor, és és kir. kamarás és ügy. szül. Stipsicz Maria: — özv. Madách Károlyné, szül. Csernyus Emma, özv. Hontay Sándorné, szül. Csernyus Ida, maguk, valamint gyermekeik, unokáik és egyéb rokonai nevében fájdalmas szívvel jelentik, forrón szeretett felejtésetlen édes anyjuknak, illetőleg apjának, nagy- és szepányának méltóságos özv. Csernyus Emánuelné, szül. de la Motte des Aulnois Isabella grófnőnek, f. hó 12-én este 8 óra fel órakor, hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, áldáson életének 79-ik évében bekövetkezett halálát. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 14-én délután 4 órakor fogtak a rom. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint Kövecsesen becsenteltetni és folyó hó 18-án Csesztven öröknyugalomra el-takarítottatni. A szent misékből pedig f. hó 20-án Mészáros és Csesztven a Mindenhatóknak bemutatott Beke hamvait:

Gyász hírek. Vettük a következő gyászjelentést: Pongrácz Lajos Hontmegye nyug. alispánja, és Pongrácz István es. és kir. kamarás s nyug. tábornok, úgy saját mint gyermekeik és elhunyt testvéreik összes családjaiknak nevében is mély fájdalommal tudatják forrón szeretett nővérük, óvári és szentmiklósi Pongrácz Annának folyó hó 12-én négy heti súlyos szenvedés után gyomorbetegségben elte 74-ik évében Párisban történt gyásos halálát. Az elhunyt hűlt tetemei ugyanott fognak el-takarítottatni, az engesztelő szentmise-áldozatot pedig később Párisban és Felső-Túron megtartatni. — Hummer Mihály b.-gyarmati fűszerkereskedő s derék polgártársunkat pótolhatatlan súlyos csapás érte; ugyanis hön szeretett szép fiatalneje, Podhragay Teréz július hó 13-án N.-Orosziban, szülői házában július 13-án 18 éves korában kisenvedett. — Balassa-Gyarmatra jött meghalni Nigrinyi Lajos is, Zelenka Jánosnak a nógrádvármegyei tantestület elnökének sógora és Komjáthy Károly árvaszéki kiadónak veje, akit itt jó rokonai és szeretett neje Komjáthy Ilona fel-áldozó ápolása dacára nem lehetett megmenteni a kényelhetlen haláltól. Nigrinyi Lajos 42 éves korában hunyt el, maga után 3 árva hagyva. — Losonezon július 10-én közrészvétellel kísérték örök nyugalomra Belágh Andrást asszonyt, Belágh Lajos ottani közszeretetlen álló fiatal barátunk hön szeretett édes anyját. — Béke az elhunytaknak!

Öngyilkosság. Mint részvétellel értesülünk a fővárosi lapokból, — Sréter István, Majthényi Péter volt esesztvei földbirtokos, jelenleg ráci lakos veje, egykori nógrádmegyei birtokos, — július hó 15-én a budapesti kerepesi temetőben szandai Sréter Klára sírjánál agyon-lötte magát. Öngyilkosságának okai anyagi zavarok voltak, melyek miatt szép tehetségei dacára boldogulni nem tudott.

Csémete kert. A b.-gyarmati m. kir. erdőszeti hivatal által kormányköltségen létesített két holdas csémete kert július hó 17-ikén tétetett szemle tárgyává. E napon a délutáni órákban ugyanis az alispán több szak-értővel kirándult a telepre, melynek szakszertű berendezése mindenkit meglepett. A telep ültetvényeiről lapunk jövő számában hozunk részletes leírást, s itt még csak azt jegyezzük meg, hogy e telep berendezése körül Kondor Vilmos főerdész urnak nagy érdemei vannak.

A „Felvidéki Nemzetör” legközelebbi 28-ik számában a partikularizmus ellen hosszabb vezércikket írva, megróvja a felső nógrádvármegyei közművelődési együletet, amiért ez nem akar beoladni a F. M. K. E-be. E tárgyban a vezércikk következőleg ír: „A partikularizmus e legborzasztóbb monstruma mellett azonban ez irány — úgymond másutt is érvényesült és ha hatása itt közvetlenül kevésbé veszedelmes is, mint szimpóma mindenesetre figyelmet érdemel. Értjük — úgymond — a felső nógrádmegyei magyar közművelődési egyesület azon határozatát, melylyel a felvidéki való egyesülését megtagadta.”

Színészeti Szécsényben. Ifj. Károlyi Lajos szín-társulata mely B.-Gyarmaton a legfényesebb anyagi sikerrel működött, f. hó 11-ike óta Szécsényben tart elő-adást s — mint levelezünk írja — kellő partolásban részesül. Eddig színtre kerültek: Nani, Örök törvény, Suhancz és Huszárserelen. Itt is Szilágyi Etelka és Rónay Karolá a közönség kedvencei. Közkívánatra még 3 előadásra ott marad a társulat. Együttal nem mulaszt-hatjuk el, hogy a társulat igazgatóságával szemben rosszá-lásunknak kifejezést ne adjunk azon igazolatlan eljárásért melylyel B.-Gyarmatról való távozását „befűszere-zte.” Nem volt még eddig színtársulat, mely napon-ként tartva előadást, oly hosszú ideig tudta volna magát itt tartatani. A közönség szinte pazarlóan balmorta el kegyeivel. Egy kis vagyont kellett összeszednie az igaz-gatóságnak. Hisz maga a népönnepevény 5—600 frt jöve-delem volt. De csodálkozásunkra mi történik? A társulat nem mozdulhat a városból, mert az igazgatónak nincs mielő tagjai, kik éhen szomjan annyian létegneek az utcázók a közönség megbetráknokására. Szállásért, élel-mezésért nem fizethetnek. Podgyászai lefoglaltatnak és e nélkül kell távoznok. Ez visszaesés, sőt sertes a köz-zönségre, mert oly partolásban részesítette a társulatot, hogy ily jelenetekről meg kellett volna kimélnie az igaz-gatóságnak. Nincs jogunk kérdezni, hová lett az ezrekre menő jövedelem, de a tények igen furcsa színt vetnek az igazgatóságra különösen akkor, midőn a tagok ily nyom-mera mellett az igazgató hó podgyász szerekkel hagyja el a várost. Nem látunk a kulcszát mögé, de azt állít-hatjuk, hogy a közönség azon rokonszerve, mely a társulat derék tagjai iránt viseltetett, most az igazgatóság elleni méltatlankodással vált és előre látható, hogy jöve-ben ifj. Károlyi Lajos igazgató zsebeit a b.-gyarmati köz-zönség kegye nem igen fogná megtölteni, sőt talán „fűszerez” eljárásért egy kis „kifüstöléssel” viszonzná.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó barátim s ismerőseim, kik felejtésetlen hóm végtelenségben megje-lentek a részvétellel fájdalommal emelték, fogadják kö-zszönetemet. B.-Gyarmaton, 1891. évi július 14-én.

Hummer Mihály.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.



SZÁLLITHATÓ MEZEI VASUTAKAT



gazdasági, erdészeti és ipari célokra legjobb kivitelben jutányos
árakon, továbbá:

SCHLICK-féle mélyítő- egyetemes aczel-ekéket

(SACK-readzer)

jelentékenyen leszállított árak mellett szállít a

SCHLICK-féle

1-10

vasöntöde és gépgyár
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPESTEN.



Eladó!

Hontmegyében, az építés alatt lévő ipolyság-b.-gyarmati vasúttól 1 órányira, egészséges vidéken egy 40 holdnyi igen jókarban lévő tagosított nemesi birtok, 3 szobás, teljesen jó karban lévő nagy telken épült lakházzal, egész új gazdasági épülettel, 2 drb. filloxeramentes szőlővel s a megfelelő gazdasági felszereléssel és összes terméssel együtt, vagy anélkül, igen kedvező feltételek mellett eladó, esetleg haszonbérbe vehető.

Közelebbi felvilágosítást ad a tulajdonos

PETRÓCZY GÁBOR,

1-3

Sirakon, u. p. Kökeszi.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a t. közönséget, hogy helyben

JÓNÁS ALBERT cég alatt zsákkölcsönző intézetet nyitottam.

Ezen szakmában minden tekintetben iparkodni fogok a t. közönség igényeit teljesen kielégíteni, miért is magamat szíves pártfogásukba ajánlva és becses megrendeléseket kérve vagyok

B.-Gyarmat, 1891. július hó 9-én.

teljes tisztelettel

JÓNÁS ALBERT.

Lakás: Tabán-utca Felsenburg Mór házában.

Egy kiváló és a külföldön nagy összeköttetésekkel bíró cég gabonavásárlási képviseletét e hó folyamán elvállaltam: — tisztelettel értesitem a termelő közönséget, hogy működésemet f. évi július harában meg fogom kezdeni. — A képviselet előnyeit kizárólag a termelők fogják élvezni.

Kondor József,

gabonakereskedő B.-Gyarmaton.

Lakás és raktár: a magyar kir. posta mellett.

4-10

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérdekesebb és a legteljesebb híradások mellett tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdasági közönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s társadalmi tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczában, annyi regényt olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarsággal fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 forint 80 kr., egy negyed évre 5 forint s egy évre 20 forint. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadói hivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy helyben

Ehrenthal testvérek

cég alatt, szállítmányi-, bizományi- és ügyvédségi üzletet nyitottunk.

Elvállalunk a vasúthoz és vasúttól mindenemű szállítást, továbbá bűrtorgonyozást és ezeknek tovább szállítást és minden e szakmába vágó dolgok lebonyolítását.

Továbbá eszközünk mindennemű gabna, húsvélyes vetemények és magvak bizományi vételét és eladását.

Végül a nagyérdemű közönség különös figyelmét felhívjuk azon körülményre, hogy az e szakmába vágó fizetlek lebonyolításában a legolcsó árakkal úgy a fővárosban mint külföldön összeköttetésben állunk és így tehát a legmagasabb ár mellett eszközölhetjük úgy az eladást mint vételt.

Trodánk f. év július 15-től fő-utca Feledt-féle ház. — Jelenlegi lakásunk szecessy-utca 361. sz. alatt.

5-8

Tisztelettel
Ehrenthal Mór, Ehrenthal Samu.

Szülésznő!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy
szülésznői tanulmányaimat

Budapecsten befejeztem, s mint okleveles szülésznő e szakma minden nemében kellő képzettséggel bírok; minek folytán úgy a helybeli, valamint a vidéki t. közönség szíves figyelmébe s nagybecsű pártfogásába ajánlva magamat, mely tisztelettel vagyok

B.-Gyarmaton, 1891. évi július hó 16-án.

Szochor Józsefné,
szül. **Brenner Mari.**
okleveles szülésznő.

1-3

Lakásom: Templom-utca Varga-féle ház.

Egy CLAYTON és SHUTTLEWORTH-féle 4 lóerejű cséplőgép, gőzmozdony nélkül, jutányos áron eladó, bővebb felvilágosítást ad

Stefko Péter,

gépész Felső-Príbelén u. p. Csáb.

Cs. és kir. szab.

ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapítatott 1838-ik évben.

Intéző báró Podmaniczky Frigyes.

Balassa-Gyarmati főképviselet: **Feledt I.-nál.**

Biztosítéki alap 28,851,495 forint.

A társulat biztosít:

- Tűzkár ellen mérsékelt díjtételek mellett 20% engedménnyel.
- Jégkár ellen igen előnyös feltételek mellett.
- Az ember életére különféle módzatok szerint.
- Baleset ellen, mint a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság képviseletébe.

Bővebb felvilágosítást ad:

A cs. és kir. szab.

Adriai Biztosító-Társulat

főügynöksége B.-Gyarmaton.

Feledt
főügynök.

Vajda
titkár.

15-24

Hirdetmény.

A balassa-gyarmati takarékpénztár igazgatósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az intézetnél a jelzálog-, váltó- és előlegüzletnél (lombard) és ideig a megállapított 7% és 7 1/2% kamaton kívül szerzett üzleti irásdíj folyó évi július hó 1-től töröltetett, s ezen üzletágaknál 1891. évi július hó 1-től kezdődőleg a kamatláb — az igazgatóság esetleges újabb intézkedéseig — a következőkben állapított meg: az előleg(lombard) kölcsönöknél 1-500 forintig csupán 7%, 501 forinttól feljebb csupán 6 1/2%.

Váltó- és jelzálogkölcsönöknél:

1-1000 forintig terjedő összegig csupán 7 1/2%.

1001 forinttól feljebb csupán 7%, mely 7% kamatláb a jelzálog-kölcsönöknél az esetben is, ha a tőke 1000 forint aluli összegre törlesztetik le, épségben marad.

Az intézetnél elhelyezett s elhelyezendő betétek kamatlába pedig az intézet által fizetett 10% kamatlábon kívül, a jelenleg érvényben lévő megállapítás folytán továbbra is épségben marad, s így minden oly betét után, mely az intézetnél egy éven túl benyújtatik 4 1/2%, fél éven túl lévő, de egy évig ben nem hagyott betét után 4%, végre oly betét után, mely 1/2 évig az intézetnél nem kezeltetett 3 1/2% kamatláb fog számíttatni.

A balassa-gyarmati takarékpénztár igazgatóságának 1891. évi június 17-én tartott teljes üléséből.

4-8

Az igazgatóság.

1893-1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysági kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ujkeresztény Lajosné szül. Paulus Anna végrehajtónak Meszár Pál, Anna, Mária és János végrehajtást szenvedők elleni 275 forint tőkekövetelés és járulékaiknak kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ipolysági kir. törvényszék területén lévő Zahora község határában fekvő a zahorai 60-ik számú tjkvben kk. Meszár Pál, kk. Meszár Anna, kk. Meszár Mária, kk. Meszár János és nagykorú Hójtos István tulajdonánál bejegyzett A. I. 1-9 sorsszám alatt felvett 50 sorsszám ház és 1/2 urb. teleknek valamint ezen birtokot illető közös legelő és erdő illetőségnek Meszár Pált, Meszár Annát, Meszár Máriát és Meszár Jánost illető fele részére 532 forint 50 kr-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan tulajdoka az 1891. évi július hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor Zahora község házsáki megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezési szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának tiszteázalékát vagyis 53 forint kösszében, vagy az 1891. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadekképes értékpapírral a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1891. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényi Árszolgálatat.

Kelt Ipolyságon, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1891. évi február hó 24-ik napján.